

LEXNOVA NYHETER

Tobaksbolag fälls för otillåten sponsring av Way Out West

Publicerad
20 AUG 2021

Ett tobaksbolag anses ha sponsrat festivalen Way Out West genom att ha gett ett bidrag till arrangören i utbyte mot försäljnings- och marknadsföringsexklusivitet på festivalområdet. Enligt Patent- och marknadsdomstolen utgör bidraget i sig den otillåtna marknadsföringsåtgärden och bolaget förbjuds vid vite att använda sig av liknande upplägg.

JTI Sweden AB, JTI, är ett bolag inom Japan Tobacco International-koncernen, en av världens största tobakskoncerner. I Sverige tillverkar och säljer bolaget tillsammans med sitt dotterbolag Nordic Snus AB en tobaksfri snusprodukt med nikotin.

JTI ingick den 1 juni 2018 ett samarbetsavtal med en festivarrangör som bland annat anordnar sommarfestivalen Way Out West i Göteborg. Enligt avtalet gavs JTI en exklusiv rätt att marknadsföra tobaksvaror och tobaksfria nikotinprodukter på arrangörens festivaler från och med den 1 januari 2019 till och med den 1 januari 2022. I utbyte skulle JTI betala marknadsföringsbidrag till arrangören vid fyra tillfällen per år. Festivalarrangören hade även rätt till vinsten från försäljningen av JTI:s produkter på festivalerna.

I samband med att arrangören ansökte om tillfälligt försäljningstillstånd för tobaksvaror på Way Out West inledde Konsumentverket ett tillsynsärende.

Den 26 maj 2020 inkom Konsumentombudsmannen, KO, till Patent- och marknadsdomstolen med en stämningsansökan mot JTI. KO yrkade att domstolen, vid äventyr av vite, skulle förbjuda bolaget att använda sig av ovan beskrivna marknadsföringsupplägg. KO menade att det aktuella samarbetet utgjorde otillåten sponsring enligt tobakslagen.

Enligt 8 kap. 4 § tobakslagen är det förbjudet för kommersiella tobaksaktörer att sponsra evenemang dit allmänheten har tillträde.

Patent- och marknadsdomstolen uttalar inledningsvis att huvudfrågan i målet är om den ersättning som utgått till festivalarrangören innebär att JTI sponsrat de aktuella festivalerna i strid med sponsringsförbudet.

Angående innebörden av begreppet sponsring konstaterar domstolen att det av förarbetena framgår att med sponsring i det här sammanhanget avses varje form av bidrag till ett evenemang, verksamhet eller person med syftet eller den direkta eller indirekta verkan att avsättningen av en tobaksvara främjas. Vidare stadgas det i författningskommentaren att om ett bolag som förknippas med en tobaksvara bekostar ett evenemang eller verksamhet innebär det ett sådant främjande.

Domstolen tolkar det sistnämnda som att det inte föreligger ett krav på att bidraget ges i utbyte mot konkreta marknadsföringsåtgärder - i stället är det bidragit i sig som utgör marknadsföringsåtgärden och som därmed är sponsringen.

Rätten undersöker därför härnäst om JTI lämnat ett bidrag till festivalarrangören med syftet eller den direkta eller indirekta verkan att främja en tobaksvara. Det är utrett att JTI vid fyra tillfällen under år 2019 betalat marknadsföringsbidrag till arrangören samt att den senare haft rätt till försäljningsintäkterna samma år. Det bedöms uppenbart att den totala ersättningen - eventuell vinst och marknadsföringsbidraget - har ett direkt samband med att arrangören bland annat åtagit sig att enbart sälja JTI:s tobaksprodukter och att tillse att inga andra tobaksmärken marknadsförs på festivalerna.

Patent- och marknadsdomstolen anser därför att JTI i alla fall marknadsföringsbidraget lämnats i syfte att främja av JTI:s tobaksvaror på ett sätt som står i strid med sponsringsförbudet i tobakslagen. Bolaget förbjuds att vid vite om tre miljoner lämna liknande sponsringsbidrag.

Karl Engstrand

Instans: Patent- och marknadsdomstolen

Rättsområden: [Konsumenträtt](#), [Marknadsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skraddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter